

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ง
ABSTRACT	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
1. แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับบทบาท	13
2. การบริหารการศึกษา	19
3. การบริหารสถานศึกษา	20
4. การบริหารวิชาการในสถานศึกษา	24
5. ผู้บริหารสถานศึกษา	42
6. บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา	43
7. บทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	50
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
8.1 งานวิจัยในประเทศ	61
8.2 งานวิจัยต่างประเทศ	64

หัวข้อ	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
วิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	194
วัตถุประสงค์การวิจัย	194
สมมติฐานการวิจัย	194
วิธีการดำเนินการวิจัย	195
สรุปผลการวิจัย	198
อภิปรายผล	235
ข้อเสนอแนะ	236
บรรณานุกรม	238
ภาคผนวก	244
ประวัติผู้วิจัย	254

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ง
ABSTRACT	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
1. แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับบทบาท	13
2. การบริหารการศึกษา	19
3. การบริหารสถานศึกษา	20
4. การบริหารวิชาการในสถานศึกษา	24
5. ผู้บริหารสถานศึกษา	42
6. บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา	43
7. บทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	50
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
8.1 งานวิจัยในประเทศ	61
8.2 งานวิจัยต่างประเทศ	64

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากร.....	68
2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	69
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน	76
4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาโดยภาพรวม จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน	77
5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและ ขนาดของโรงเรียน	78
6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อัจฉริยะ จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของโรงเรียน	79
7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตาม สถานภาพ และขนาดของโรงเรียน	80
8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของโรงเรียน.....	81
9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพและ ขนาดของโรงเรียน	82
10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน.....	83
11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน	84

ตารางที่	หน้า
12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร การแนะแนวการศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน	85
13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและ ขนาดของโรงเรียน	86
14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน จำแนกตามสถานภาพและขนาดของ โรงเรียน.....	87
15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น จำแนกตาม สถานภาพและขนาดของโรงเรียน.....	88
16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดของ โรงเรียน	89
17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพเป็นรายด้าน	90
18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพเป็นรายข้อ..	93
19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อัจฉริยะ จำแนกตามสถานภาพเป็นรายข้อ	97
20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตาม สถานภาพเป็นรายข้อ	102
21 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายข้อ	105

ตารางที่

หน้า

22	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพเป็นรายชื่อ	108
23	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพเป็นรายชื่อ	112
24	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามสถานภาพเป็นรายชื่อ	116
25	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา จำแนกตามสถานภาพเป็นรายชื่อ	120
26	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตาม สถานภาพเป็นรายชื่อ	123
27	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนจำแนกตามสถานภาพ เป็นรายชื่อ	127
28	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาอื่น จำแนกตามสถานภาพเป็นรายชื่อ	130
29	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายชื่อ	133
30	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายด้าน	136
31	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	139

ตารางที่	หน้า
32 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	143
33 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	148
34 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	151
35 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	154
36 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	157
37 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	161
38 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	165
39 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนก ตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	168
40 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนจำแนกตาม ขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	172
41 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา อื่น จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	175

ตารางที่

หน้า

42	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายชื่อ	178
43	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมทุกด้าน	181
44	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	182
45	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ	183
46	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียนรู้	184
47	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	185
48	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	186
49	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	187

ตารางที่

หน้า

50	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา	188
51	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการแนะแนวการศึกษา	189
52	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	190
53	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	191
54	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น	192
55	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ที่มีต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	193